

RUS TÜRK İŞADAMLARI BİRLİĞİ (RTİB)
AYLIK EKONOMİ RAPORU

Rusya ekonomisindeki gelişmeler: Aralık 2018

Rusya Ekonomisi Temel Göstergeler Tablosu

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
GSMH (milyar dolar)	1.904	2.016	2.079	1.860	1.324	1.283	1.578	1.641
Büyüme oranı	4,3	3,4	1,3	0,7	-2,8	-0,2	1,5	1,6
İşsizlik Oranı	6,1	5,1	5,6	5,3	5,8	5,3	5,1	4,8
Federal Bütçe Dengesi, %GDP	0,8	-0,1	-0,5	-0,5	-2,4	-3,4	-1,4	3,6
Enflasyon Oranı	8,5	5,1	6,8	7,8	10,7	5,4	2,5	4,3
Rezerv Fonu, milyar dolar	25	62	87	88	59	31	17	0
Ulusal Refah Fonu, milyar dolar	87	88	88	78	72	71	66	80
İhracat, milyar dolar	515	528	523	497	393	279	352	435
İthalat, milyar dolar	318	336	343	308	281	191	237	256
Ticaret Dengesi, milyar dolar	196	192	180	189	112	88	115	179
Cari Fazla, milyar dolar	97	71	34	56	69	23	35	99

*Tahmin

Kaynak: Rusya Merkez Bankası ve Federal İstatistik Servisi

1-Dünya ekonomisi

Dünya ekonomisi 2018 yılının ikinci çeyreğinde %3,4, üçüncü çeyreğinde ise %2,5 oranında büyüme göstermiştir. Genel ekonomik görünüm açısından son dönemlerde aşağıyı yönlü risklerde artış görülmektedir. Uluslararası kuruluşlar tarafından 2018 ve 2019 yıllarındaki küresel büyüme tahmini %0,2 azaltılarak %3,7 olarak revize edilmiştir. Global büyümeyi sürükleyen bazı gelişmiş ekonomilerdeki trendin sınırlarına gelindiği ve küresel büyüme artışının önümüzdeki yıllarda yavaşlayacağı anlaşılmaktadır. Çin ekonomisinde, kredi büyümesindeki yavaşlama ve dış ticaret kısıtlamaları nedeniyle yavaşlama eğilimi görülmektedir.

ABD tarafından gündeme getirilen ve karşı tepki olarak ortaya çıkan ticaret kısıtlamaları dünya ticaret hacmini olumsuz etkileyecek faktörler arasında yer almaya devam etmektedir.

Para politikalarının normale dönmesi ve parasal genişlemenin sona ermesi nedeniyle özellikle gelişmekte olan ülkelerin dış borçlanma maliyeti yükseltmeye devam etmektedir. Buna

ilaveten dünya genelindeki politika belirsizlikleri ve petrol fiyatlarında görülen oynamalar gelişmekte olan ülkeler için ilave güçlükler yaratmaktadır.

2-Piyasalar

Brent petrol fiyatı Kasım ve Aralık aylarında Ekim ayına kıyasla önemli bir düşüş yaşadı. Bunda İran'dan petrol alımı konusunda bazı ülkelerin istisna tutulması, OPEC ülkelerinde arz artışı ve ABD petrol üretimindeki artışlar etkili oldu. Önümüzdeki dönemde jeopolitik gelişmeler, İran'daki durum, ayrıca OPEC ülkeleri ve Rusya'nın tavrı petrol fiyatlarında belirleyici olmaya devam edecek.

Aylık ortalama petrol fiyatı \$

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
69	65	66	72	73	76	75	74	79	80	65	57

Petrol fiyatlarında Kasım ve Aralık aylarında yaşanan önemli düşümlere rağmen Ruble'deki değer kaybı sınırlı düzeyde kaldı. Ruble değerine petrol fiyatları yanı sıra Dolar endeksi, jeopolitik gelişmeler, enflasyon gelişmeleri ve Merkez Bankasının döviz alım satımları da etki eden unsurlar arasında.

Ortalama Dolar Ruble Kuru

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
57	57	57	60	62	63	63	66	68	66	66	68

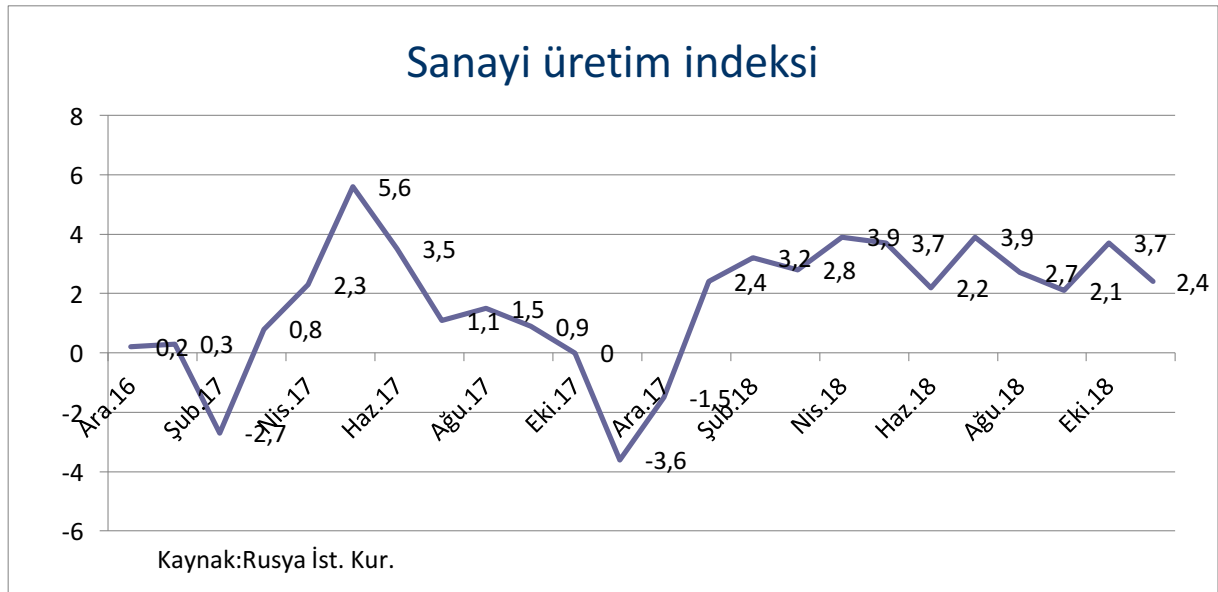
Moskova Borsasındaki gelişmelere bakıldığında, MICEX endeksinin Aralık sonu itibarıyla 2017 sonuna kıyasla %3,6 oranında değer kazandığı görülmektedir.

	2017 sonu	2018 sonu	% Değişme
Ruble Dolar Kuru	58	69	19,0
Politika Faiz Oranı	7,75	7,75	0,0
Enflasyon oranı	2,5	4,3	72,0
MICEX Endeksi	2287	2369	3,6
Brent petrol fiyatı, \$	65	53	-18,5

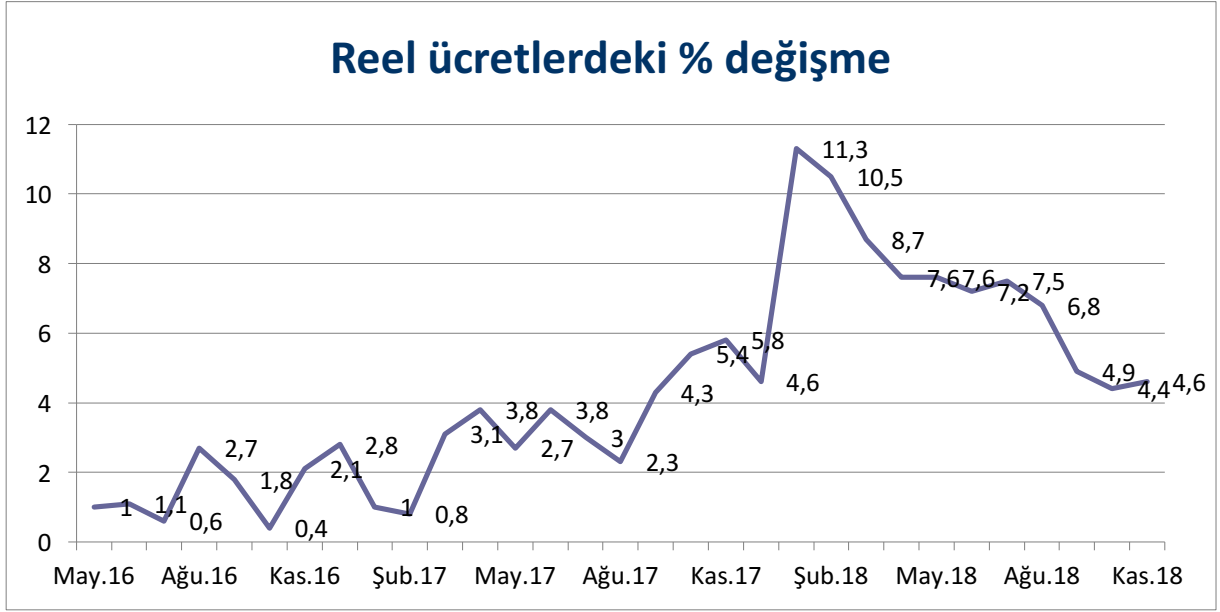
3-Rusya ekonomisi büyüme görünümü

Rusya ekonomisi 2018'in ilk çeyreğinde %1,3, ikinci çeyreğinde %1,9, üçüncü çeyreğinde ise %1,5 oranında büyüme göstermiştir. İkinci çeyrekte özellikle Dünya Kupasının getirdiği ilave bir canlanma olmuştur. Ekonomik faaliyetler özellikle Ağustos ve Eylül aylarından itibaren bir miktar yavaşlasa da özellikle tarımsal üretim, doğal maden çıkarılmasına ilişkin faaliyetler olumlu gelişmeler olarak görünmektedir. Rusya Merkez Bankası tarafından 2018 yıllık büyümesinin %1,5-2 aralığında, 2019 yılı büyümesinin ise %1,2-1,7 aralığında olması beklenmektedir. Diğer taraftan, tüketim ve ihracatın büyümenin destekleyici unsuru olmaya devam ettiği, inşaat faaliyetlerinde bir miktar canlanma görüldüğü, maden üretim faaliyetlerinin canlı olduğu, kredi piyasasındaki istikrarın ise sürdüğü görülmektedir.

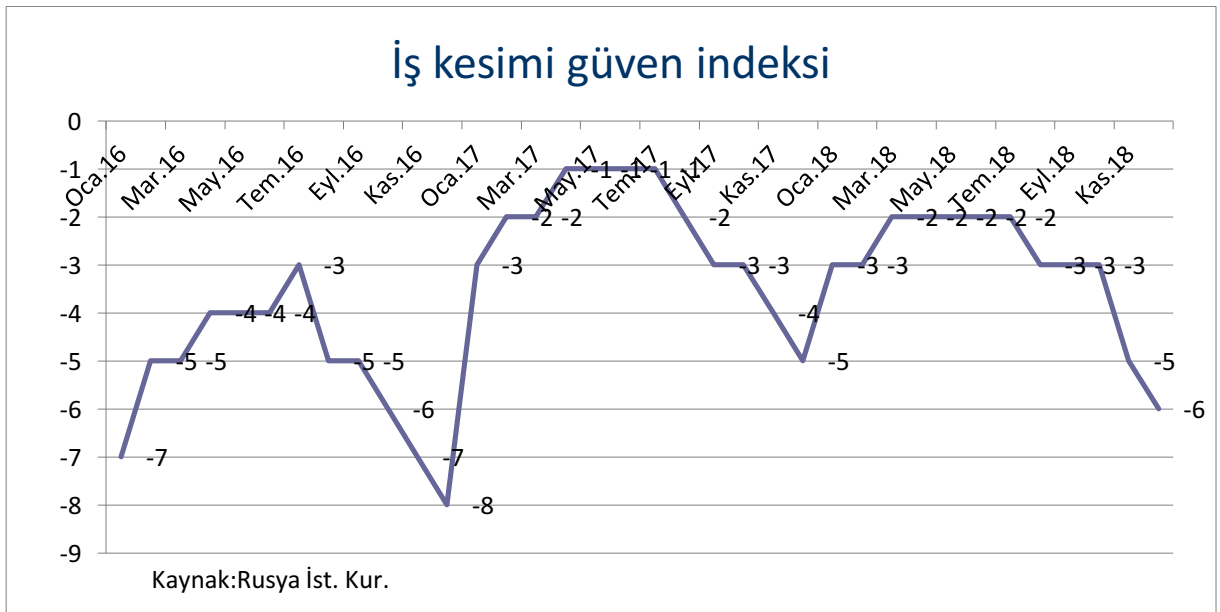
Öncü büyüme göstergelerinden sanayi üretim endeksindeki gelişmelere bakıldığında, Ekim ayındaki %3,7 oranındaki artışa kıyasla Kasım ayında sanayi üretiminin önceki aya kıyasla bir miktar yavaşlayarak yıllık bazda %2,4 oranında arttığı görülmektedir. Sanayi üretimini destekleyen doğal kaynak çıkarılmasına ilişkin aktiviteler ana unsur olmaya devam etmektedir.

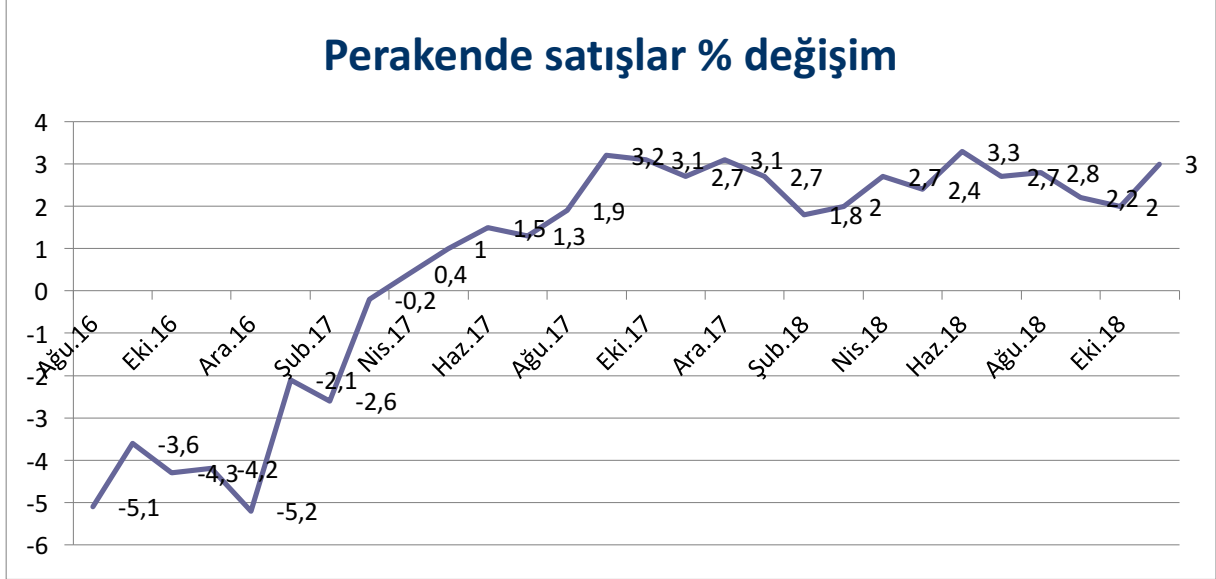
Tüketim harcamaları açısından önem taşıyan reel ücretler Kasım ayında yıllık bazda %4,6 oranında artmıştır.

Diğer taraftan İş Kesimi Güven Endeksinin Kasım ve Aralık aylarında bir miktar bozulduğu görülmektedir.

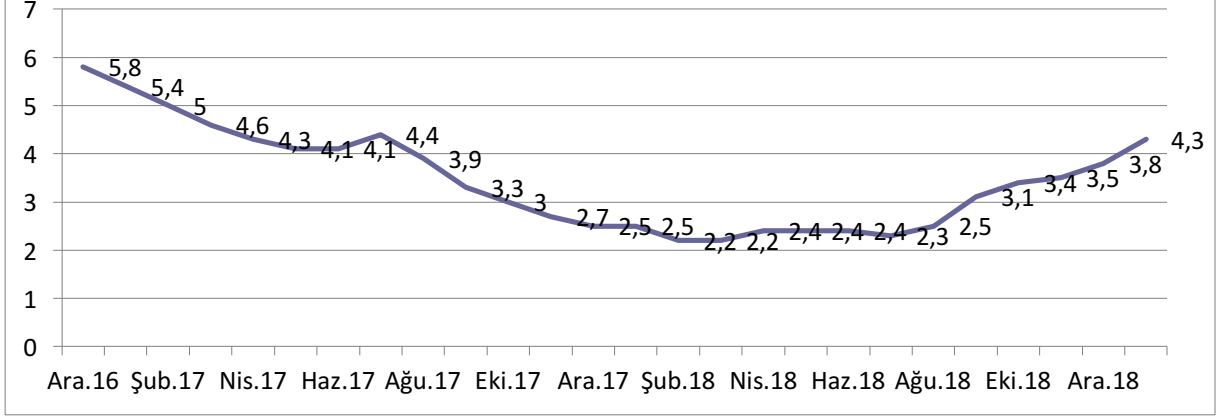
Perakende satışlardaki yıllık değişime bakıldığında Kasım ayında %3 oranında artış olduğu ve önceki aylara kıyasla bir miktar canlanma olduğu görülmektedir.

4-Enflasyon

Rusya Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun Aralık ayında yapılan toplantısında politika faiz oranı 25 baz puan artırılarak %7,75'e yükseltilmiştir. Merkez Bankası'nın konuyla ilgili açıklamasında, söz konusu kararla enflasyonist risklerin sınırlandırılmasının amaçlandığı ifade edilmiştir. 2019 yılından itibaren özellikle Katma Değer Vergisi'nde yaşanan artışın enflasyonist beklentileri bir miktar artırmasının bu kararda etkili olduğu belirtilmiştir. Merkez Bankası tarafından alınan bu kararla birlikte 2019 yılı sonu enflasyon hedefinin %5-5,5 aralığında olacağı; 2020 yılında ise enflasyon beklentisinin %4 seviyesinde kalacağı ifade edilmiştir. Diğer taraftan gıda ürünleri enflasyonunun bir miktar yükselmekte olduğu, özellikle yumurta ve şekerde çift haneli enflasyon görülmektedir.

Enflasyon Oranı

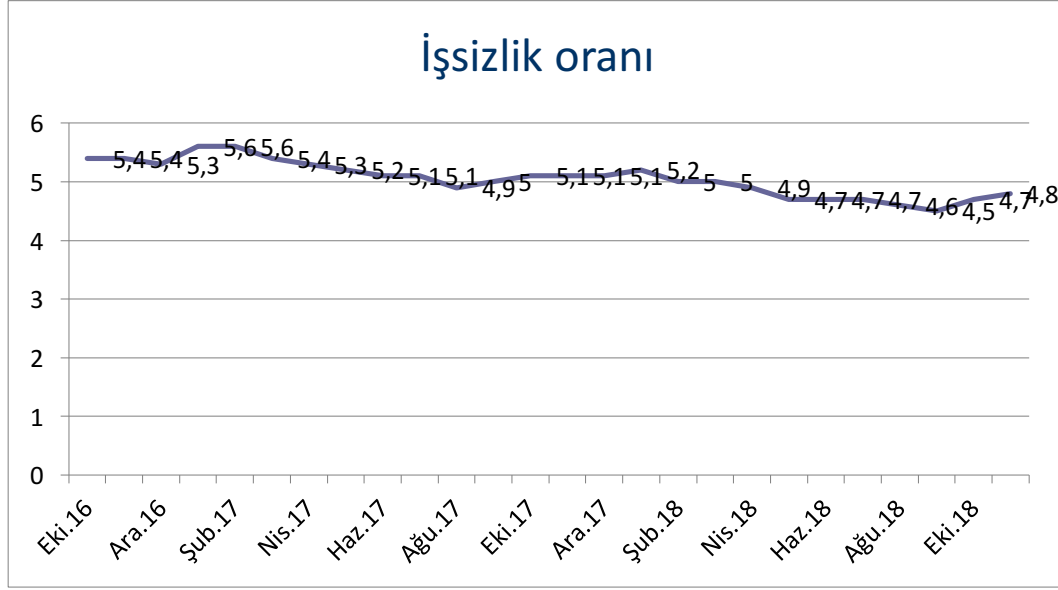

Politika Faiz Oranı

2014	25-Jul-14	31-Oct-14	11-Dec-15	16-Dec-14				
Faiz oranı	8,00%	9,50%	10,50%	17%				
2015	30-Jan-15	13-Mar-15	30-Apr-15	15-Jun-15	31-Jul-15	11-Sep-15	30-Oct-15	11-Dec-15
Faiz oranı	15,00%	14,00%	12,50%	11,50%	11,00%	11,00%	11,00%	11,00%
2016	29-Jan-16	18-Mar-16	29-Apr-16	10-Jun-16	29-Jul-16	16-Sep-16	28-Oct-16	
Faiz oranı	11,00%	11,00%	11,00%	10,50%	10,50%	10,00%	10,00%	
2017	03-Feb-17	24-Mar-17	28-Apr-17	16-Jun-17	28-Jul-17	15-Sep-17	27-Oct-17	15-Dec-17
Faiz oranı	10,00%	9,75%	9,25%	9,00%	9,00%	8,50%	8,25%	7,75%
2018	09-Feb-18	23-Mar-18	27-Apr-18	15-Jun-18	27-Jul-18	14-Sep-18	26-Oct-18	14-Dec-18
Faiz oranı	7,50%	7,25%	7,25%	7,25%	7,25%	7,50%	7,50%	7,75%

5-İşsizlik Oranı

İşsizlik oranı Kasım ayında %4,8 olarak gerçekleşmiş ve bir miktar yükselmiştir. Kasım ayı itibarıyla işsiz sayısı 43 bin kişi artarak 3 milyon 654 bin olmuştur. Bu durum daha çok mevsimsel etkilerden kaynaklanmıştır.

6-Dış ticaret ve ödemeler dengesi

Rusya tarafından yapılan ihracat artış eğilimini sürdürmektedir. 2017 yılında 352 milyar dolar olarak gerçekleşen ihracatın 2018 yılında 400 milyar doların üzerinde gerçekleşmesi beklenmektedir. 2017 yılında 237 milyar olan ithalatın ise 2018 yılında yaklaşık 250 milyar dolar olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Ödemeler Dengesi (Milyar Dolar)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
İhracat	523	497	341	281	352	362
İthalat	343	308	193	191	237	205
Cari işlemler dengesi	33	58	69	24	35	88
Sermaye hesabı dengesi	-47	-174	-73	-27	-35	-44

Kaynak: Rusya Merkez Bankası

*Ocak-Ekim

7-Bütçe

Vergi toplanmasına ilişkin etkinlik ve ihtiyatlı harcama politikaları son yıllarda açık veren bütçe açısından pozitif sonuçlar ortaya çıkarmış ve 2018 yılının ilk 10 ayında Federal bütçe fazlası %3,6 olarak gerçekleşmiştir.

Federal Bütçe

	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Gelirler %GDP	19,5	18,3	16,4	15,7	16,4	18,2
Harcamalar %GDP	20,0	18,8	18,8	19,1	17,8	14,6
Açık %GDP	-0,5	-0,5	-2,4	-3,4	-1,4	3,6

*Ocak-Ekim

8.Orta ve uzun dönem büyüme görünümünü etkileyen faktörler

Rusya ekonomisinde orta ve uzun dönemdeki büyüme görünümü aşağıdaki faktörlere bağlı bulunmaktadır:

- 1.Yapısal reformlar kapsamında özellikle idari süreç etkinliği ve kurumsal kapasitesinin artırılması, verimlilik artışları, yatırım ortamına ilişkin sorunların giderilmesi
- 2.Nüfus dinamikleri ve artışına ilişkin gelişmeler
- 3.Jeopolitik gerginlikler açısından yaşanacak gelişmeler
- 4.Özellikle KOBİ'ler ve girişimcilerin desteklenmesi kapsamında özel sektör dinamizminin artırılmasına dönük politikalar
- 5.Petrol fiyatlarındaki gelişmeler
- 6.Dünya ve özellikle Çin ve Avrupa ekonomilerindeki büyüme trendi

9-Türkiye ile dış ticaret

Türkiye'nin Rusya'ya olan ihracatı TL'deki değer kaybı, Rusya ekonomisindeki iyileşme ve ilişkilerdeki pozitif seyir kapsamında yeniden artış eğilimindedir. Benzer şekilde ithalat da özellikle petrol fiyatlarındaki seyirle birlikte yükselme eğilimindedir. 2018 yılının ilk on bir ayında Rusya'ya yapılan ihracatta geçen yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında %29 oranında artış olduğu görülmektedir.

Türkiye ile ticaret (1000\$)

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2011	5.992.633	23.952.914	29.945.548	-17.960.281
2012	6.680.586	26.625.286	33.305.872	-19.944.700
2013	6.964.209	25.064.214	32.028.423	-18.100.004
2014	5.943.014	25.293.392	31.239.105	-19.347.679

2015	3.588.657	20.401.756	23.990.413	-16.813.099
2016	1.732.954	15.162.386	16.895.340	-13.429.432
2017	2.735.484	19.513.833	22.249.317	-16.778.349
2017/11	2.415.632	17.630.253	20.045.885	-15.214.621
2018/11	3.107.302	20.520.688	23.627.989	-17.413.386

Kaynak:TÜİK